

Nærsynt norsk energidebatt

Observerer man rundkjøringen ved Aker Brygge i Oslo, er det lett å tro at hele verden snart kjører Tesla. I Asia og Afrika er bildet et helt annet.

Norsk energidebatt har en tendens til å handle om hva det er riktig av oss å produsere: olje og gass eller fornybar energi. Hva med å begynne i motsatt ende: Hva trenger verden?

Det åpenbare svaret er mer energi. Det internasjonale energibyrået (IEA) sine siste prognoser tilsier en vekst i verdens totale energiforbruk på 48 prosent frem mot 2040.

Dette utgangspunktet er det lett å glemme i et lite og rikt land som flyter over av olje, gass og vannkraft. Tilgang til energi er kritisk for velferdsutviklingen, og i takt med befolkningsvekst og økende levestandard har verdens energiforbruk også vokst kraftig.

Vi vet selvsagt ikke hva som vil skje i fremtiden. Men noe er relativt sikkert. For det første tyder alt på at verdens befolkning vil fortsette å vokse. FN har anslått at befolkningen vil øke med mer enn to milliarder mennesker frem mot 2050.

Økonomisk vekst er en annen viktig faktor. Selv om utviklingen her er noe usikker, opererer de fleste analyser med rundt tre prosent årlig vekst på verdensbasis.

Velstands nivået i et land påvirker i stor grad om det er sammenheng mellom økonomisk vekst og energibruk. I OECD-landene ser vi ikke lenger noen sterk kobling mellom økonomisk vekst og energiforbruk. Men i fremvoksende økonomier er sammenhengen klar: Økonomisk fremgang gir økt energibruk.

I India er hundrevis av millioner mennesker på vei opp i en global middelklasse. Ifølge IEA forventer man at det innen 2040 vil finnes over 580 millioner nye strømkunder i India alene, noe som vil femdoble energietterspørselen fra private husholdninger i landet. Ifølge IEA vil økning i antallet biler og mopeder i India føre til en økt etterspørsel etter olje på mer enn millioner fat per dag frem mot 2040.

Sterk vekst i land som er i en utviklingsfase hvor energiforbruket øker i takt med økonomisk vekst, garanterer nærmest at verdens energiforbruk vil øke de kommende tiårene, slik det

Økonomisk fremgang gir økt energibruk. Ifølge IEA forventer man at energietterspørselen fra private husholdninger i India vil femdobles innen 2040, skriver artikkelforfatteren. Her gjør et barn skolearbeid utenfor hjemmet sitt i slummen i Indias hovedstad New Delhi. Foto: Chandan Khanna/AFP/NTB Scanpix

Innlegg Tor Thorsen

Tor Thorsen, forvalter av aksjefondet Fondsfinans Global Energi

også har gjort de foregående tiårene.

Dette er et poeng som det legges merkelig lite vekt på i vår

hjemlige debatt om olje og gass eller fornybar. I overskuelig fremtid er det ikke enten-eller, men både-og.

Selv etter en voldsom vekst i fornybar energi de siste årene mener oljeselskapet BP at fornybar energi i dag utgjør omtrent tre prosent av verdens energiforbruk. I 2015 dekket fornybar energi bare så vidt nok til å dekke den totale økningen av verdens energibehov. Altså er man langt unna at fornybar energi kan erstatte olje, gass og kull.

Det betyr at det fortsatt er behov for store mengder olje og gass, på kort sikt mer enn dagens nivå. Med avtagende produksjon fra eksisterende felt kreves det store investeringer i ny kapasitet for å opprettholde tilbudet av de 100 millioner fat olje per dag som verden ventes å etterspørre i årene fremover.

Produksjon av fornybar energi vil etter alt å dømme bli stadig mer konkurransedyktig. Teknologiske gjennombrudd, smartere nett og billigere lagring av energi vil ytterligere styrke veksten for vind- og solkraft. Det

store spørsmålet er hvor fort utviklingen går, og hvilken vekst i energiforbruk som skal dekkes opp av ytterligere produksjon.

Mange mener mye om dette. Hvis man fikk en krone for hver gang noen har tvitret om at fornybar nå er billigere enn fossile energikilder, ville man vært meget rik. Hadde man derimot satset pengene sine på fornybare aksjer, ville avkastningen vært langt magrere. Aksjeindeksen S&P Global Clean Energy Index har falt med nesten 80 prosent de siste ti årene.

Det har altså vært lett å snakke om lønnsomme fornybare investeringer, men vanskeligere å tjene penger på det i aksjemarkedet. Og vår jobb som forvaltere er å skape avkastning for kundene våre. Vi kan ikke leve av å tvitre.

Det betyr ikke at vi ignorerer utviklingen mot et lavkarbonsamfunn. Vi investerer ikke i kullselskaper, og en av de største investeringene i vårt globale energifond er for tiden vindmølleprodusenten Vestas. Men siden vi er sikrere på at verdens energiforbruk vil vokse enn på

Aksjeindeksen S&P Global Clean Energy Index har falt med nesten 80 prosent de siste ti årene. Det har altså vært lett å snakke om lønnsomme investeringer, men vanskeligere å tjene penger

hvordan sammensetningen mellom fossilt og fornybart vil se ut, investerer vi bredt innenfor energisektoren. Det tror vi vil gagne våre investorer.

Vi mener dette er et viktig perspektiv som fort blir glemt i den norske energidebatten.

Tor Thorsen, forvalter av aksjefondet Fondsfinans Global Energi

Mer debatt s. 30-32 →

Det er ingen vilje sentralt til å utvikle helse-tjenesten til å møte fremtidens utfordringer

Christer Mjåset, leder for Yngre legers forening

Debattansvarlig: Vidar Ivarsen **Telefon:** 22 00 10 59 **Sentralbord:** 22 00 10 00 **Epost:** debatt@dn.no **Telefaks:** 22 00 11 10

Hovedinnlegg/kronikk: Maks 4500 tegn inklusive mellomrom **Underinnlegg/replikk:** Maks 1500 tegn (ca. 250 ord) **Legg ved portrettfoto.**

Alt stoff som leveres til Dagens Næringsliv, må produseres i henhold til Vær varsom-plakaten. Dagens Næringsliv betinger seg retten til å lagre og utgi alt stoff i avisen i elektronisk form, også gjennom samarbeidspartnere. Redaksjonen forbeholder seg retten til å forkorte innsendte manuskripter. Debattinnlegg honoreres ikke.